

NYHEDSBREV | 2020-2021 | 27. JUNI 2022

Tjekkisk EU-formandskab i skyggen af krigen i Ukraine

”Europa som en bunden opgave”

Tjekkiet har formandskabet for EU's ministerråd fra den 1. juli 2022 og til årets udgang. Det er landets andet EU-formandskab, det første fandt sted i 2009.

Krigen i Ukraine er den altdominerende ramme for det tjekkiske formandskab og har udsat den geopolitiske orden i Europa for et ”totalt eftersyn”, men også vist EU's evne til at handle hurtigt og samlet.

Det står at læse i [formandskabsprogrammet](#) med den engelske titel ”*Europe as a task: rethink, rebuild, repower*”, hvilket er vanskeligt at oversætte til dansk. ”*Europa som en bunden opgave: Genovervej, genopbyg og tilfør ny kraft*” er et forsøg, der ikke er mundret, men tager højde for formandskabets fokus.

Formandskabet ønsker at bidrage til sikkerhed og fred i Europa, fremme af den grønne og digitale omstilling, adressere den nuværende energimæssige og humanitære krise samt de økonomiske og sociale konsekvenser af covid-19.

Disse ambitioner omsættes i fem temaer:

1. Håndtering af flygtningekrisen og genopbygning af Ukraine
  2. Energisikkerhed
  3. Styrke EU's forsvar og cyberspacesikkerhed
  4. Den europæiske økonomis strategiske modstandsdygtighed
  5. De demokratiske institutioners modstandsdygtighed
-

Håndtering af flygtningekrisen og genopbygning af Ukraine

Formandskabet fremhæver, at der skal tages alle instrumenter i brug for at støtte Ukraines forsvar, herunder at styrke sanktionerne imod Rusland.

I forhold til flygtningekrisen fremhæves det blandt andet, at der skal tilføres midler til de mest berørte EU-lande, og at EU skal bidrage til finansieringen af Ukraines genopbygning.

Energisikkerhed

EU skal gøre op med sin afhængighed af russisk gas, olie og kul ifølge formandskabet. Det skal ske ved at fremme den grønne omstilling gennem især implementeringen af [REPowerEU](#) og forslagene i *klar til 55-pakken*, herunder fokus på energieffektivitet og vedvarende energi. Desuden vil formandskabet også sætte spørgsmålet om atomkraft i EU på dagsordenen.

Styrke EU's forsvar og cybersikkerhed

Den store betydning af EU's partnerskab med NATO understreges af formandskabet, der vil bidrage til at implementere [det strategiske kompas](#).

Desuden vil formandskabet fokusere på behovet for at reducere EU's teknologiske afhængighed, særligt i forhold til kritiske værdikæder. Det skal blandt andet ske ved at fremme industrikapaciteten i EU på relevante områder.

Formandskabet vil også sætte trusler i cyberspace på dagsordenen. *Dels* ved at støtte udviklingen af den hybride værktøjskasse, der indgår i det strategiske kompas, *dels* ved at fremme sikkerheden i cyberspace for EU's institutioner.

Den europæiske økonomisk strategiske modstandsdygtighed

Udgangspunktet for formandskabet er, at EU skal nedbringe sin afhængighed af "fjendtlige og ustabile regimer". Det skal særligt ske ved at sikre europæiske virksomheders adgang til strategiske råvarer og komponenter. EU skal generelt være mindre afhængig af andre aktører på sårbare områder som fødevarer, medicin og mikrochips.

Samtidig ønsker formandskabet øget fart på den cirkulære økonomi for at reducere behovet for import af råvarer. Det fremhæves også, at en styrkelse af den europæiske økonomi kræver øget fokus på de færdigheder, der kan føre den grønne og digitale omstilling ud i livet.

Endelig vil formandskabet fokusere på frihandel med demokratiske lande og en uddybning af det digitale indre marked, hvilket blandt andet skal ske ved vedtagelse af [forslaget om en europæisk digital identitet](#).

De demokratiske institutioners modstandsdygtighed

Det tjekkiske formandskab ønsker øget fokus på de demokratiske institutioners modstandsdygtighed. Her fremhæves blandt andet transparent finansiering af de politiske partier, mediernes uafhængighed og inddragelsen af borgerne i den demokratiske samtale.

Opfølgningen på [konferencen om Europas fremtid](#) fremhæves, ligesom formandskabet blandt andet også vil understøtte implementeringen af [handlingsplanen for europæisk demokrati](#).

Hvilken rolle spiller et EU-formandskab?

Rådets møder (med undtagelse af Udenrigsrådet) ledes på skift af medlemsstaterne, der varetager rådsformandskabet i seks måneder ad gangen.

Formandskabet tilrettelægger og leder Rådets møder, prioriterer fokus på særlige sager og områder i formandskabsperioden samt repræsenterer Rådet over for de andre EU-institutioner.

Formandskabet skal udøves neutralt og upartisk. Ofte må formandskabslandet sætte egne interesser i baggrunden for at opnå enighed mellem landene.

Læs mere om formandskabernes rolle i "[Sådan arbejder EU](#)".

Produceret og skrevet af:

Andreas Sommer Møller, EU-konsulent, tlf. 3146